

ENERĢLADVOKĀTA M. POJAREŠA MADURU [M. POIARES MADURO]

SECINĀJUMI,

sniegti 2009. gada 9. jūlijā (1)

Lieta C-267/08

SPÖ Landesorganisation Kärnten

pret

Finanzamt Klagenfurt

(Unabhängiger Finanzsenat (Austrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

1. Šī lieta ir par to, kā interpretējams Sestās PVN direktīvas (2) 4. panta 1. un 2. punkts. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai saimnieciska darbība šīs direktīvas izpratnē ir noteikti finanšu darījumi, ko veikusi politiska partija.

I – Lietas fakti un uzdotie prejudiciālie jautājumi

2. Apelācijas sūdzības iesniedzēja pamata prāvā ir *Sozialdemokratische Partei Österreichs* (Austrijas Sociāldemokrātiskā partija, turpmāk tekstā – “SPÖ”), Karintijas [*Carinthia*] federālās zemes organizācija. Šo federālās zemes organizāciju veido atsevišķas apgabalu un vietējās organizācijas. Federālās zemes organizācijai un arī apgabalu organizācijām ir juridiskas personas statuss, bet vietējām organizācijām šāda statusa nav.

3. Laika periodā no 1998. līdz 2004. gadam apelācijas sūdzības iesniedzēja savām vietējām organizācijām veica dažādas sabiedrisko attiecību un reklāmas darbības saistībā ar dažādām vēlēšanām Austrijā. Būtībā tās darbojās kā centrālā iepirkumu aģentūra, kas iegādājās reklāmas materiālus, kuri pēc tam par samaksu tika nodoti apgabalu un vietējām organizācijām. Tās organizēja arī ikgadīgo partijas balli. Minētās darbības tika sauktas par “rīkojumu reklāmu”, pretnostatot tās partijas amatpersonu mērķbūvēm, kas tika dēvētas par “iekšējo reklāmu”. Izskatāmā lieta attiecas vienīgi uz “rīkojumu reklāmu”.

4. SPÖ savās nodokļu deklarācijās norādīja dažādas summas saistībā ar to apgrozījumu attiecībā uz “rīkojumu reklāmu”, kas ir apliekams ar nodokli, un prasīja atskaitīt atbilstošo priekšnodokli. Starp SPÖ un nodokļu iestādēm radās strīds par to, vai, ciktāl tā veic rīkojumu reklāmas darbības par labu savām vietējām organizācijām, apelācijas sūdzības iesniedzēja atbilstoši Sestajai PVN direktīvai ir uzskatāma par nodokļa maksātāju, kas ir tiesīgs atskaitīt šājo sakarā samaksāto priekšnodokli. *Finanzamt Klagenfurt* (Klagenfurtas Finanšu pārvalde) uzskatīja, ka SPÖ nevarēja uzskatīt par nodokļu maksātāju direktīvas izpratnē. SPÖ iesniedza apelācijas sūdzību *Unabhängiger Finanzsenat* (Neatkarīgā nodokļu palāta), Klagenfurtē, kas

Tiesai uzdeva šādus astoņus jautājumus:

“1) Vai Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (turpmāk tekstā – “Sestā direktīva”), 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka politiskās partijas tiesiski patstāvīgās federālās zemes organizācijas [*Landesorganisation*] “rējuma” sabiedrisko attiecību darba, informācijas sniegšanas, partijas pasākumu īstenošanas, reklāmas materiālu piegāžu apgābala organizācijām un ikgadīgas balles (*SPÖ* balle) organizēšanas un rīkošanas formā ir uzskatāmas par saimniecisku darbību, ja, īstenojot minētās darbības, tiek gūti ieņēmumi no ar “rējo reklāmu” saistīto izdevumu turpmākās aprēķināšanas (daļēji apmērā) tādāpat tiesiski patstāvīgajām partijas vienībām (apgābala organizācijas utt.) un ieejas maksas saistībā ar balles rīkošanu?”

2) Vai, novērtējot, vai pastāv “saimnieciska darbība” Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē, ir nozīme tam, ka 1) jautājumā minētās darbības “atspoguļojas” federālās zemes organizācijā un tādējādi ir noderīgas arī tai? Lietas būtībā raksturo tas, ka šo darbību rezultātā, ja arī ne priekšplānā, tad tomēr kā neizbēgamas sekas, vienmēr tiek reklamēta arī partija kā tāda, kā arī tās politiskie mērķi un uzskati.

3) Vai arī var būt “saimnieciska darbība” iepriekš minētajā izpratnē, ja “rējai reklāmai” veiktie izdevumi ilgstoši un daudzkrātīgi pārsniedz no šīs darbības gūtās ieņēmumus, ko veido ieņēmumi no izdevumu turpmākās aprēķināšanas un no balles rīkošanas?

4) Vai “saimnieciskā darbība” ir arī tad, ja izdevumu turpmākā aprēķināšana netiek veikta atbilstoši tieši saskaņotiem saimnieciskiem kritērijiem (piemēram, izmaksu nodošana atbilstoši to izraisīšanai vai atbilstoši izmantošanai), un tas, vai un kādā apmērā vietējās organizācijas piedalās federālās zemes organizācijas izdevumos, būtībā ir atstāts to pašu ziņā?

5) Vai “saimnieciskā darbība” ir arī tad, ja reklāmas pakalpojumu izdevumu aprēķināšana vietējām organizācijām notiek izmaksu iekšējās nodošanas formā, kur apmērs ir atkarīgs no attiecīgās vietējās organizācijas biedru skaita, no vienas puses, un no šīs vietējās organizācijas nosūtīto deputātu skaita, no otras puses?

6) Vai, izlemjot jautājumu, vai tiek veikta saimnieciska darbība, piemaksas no sabiedriskiem līdzekļiem, kuras nav uzskatāmas par ar nodokli apliekamo atlīdzību (kā, piemēram, partiju atbalsts atbilstoši Karintijas *Parteienförderungsgesetz* (Partiju atbalsta likums), ir jāņem vērā tādāpat kā saimnieciskās priekšrocības?

7) Gadījumā, ja tā saucamā “rējuma reklāma”, aplūkojot to atsevišķi, ir saimnieciska darbība Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē, vai tas, ka sabiedrisko attiecību darbība un vēlētāju reklāma ietilpst politiskās partijas darbības pamatjomā un ir *conditio sine qua non* politisko mērķu un satura īstenošanai, liedz šo darbību kvalificēt kā “saimniecisku darbību”?

8) Vai apelācijas sūdzības iesniedzēja veikta par “rējo reklāmu” dēvētā darbība ir tāda, ka to var salīdzināt ar komerciālu reklāmas organizāciju veikto darbību Sestās direktīvas D pielikuma (10. punkts) izpratnē, un tādā gadījumā saturiski atbilst minētajai reklāmas organizāciju darbībai? Ja atbilde uz jautājumu ir apstiprinoša, vai veikto darbību apjomu, ņemot vērā konkrēto izdevumu/ieņēmumu struktūru pārsūdzības vajadzībām nozīmīgajā laikposmā, var kvalificēt kā tādu, kas “nav nenozīmīgs”?

II – Vērtējums

5. Sestās PVN direktīvas 2. pantā ir noteikts:

“[PVN] jāmaksā:

1. Par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atlīdzību attiecīgās valsts teritorijā veicis nodokļu maksātājs, kas kļūst rīkojas;

2. Par preču ieviešanu.”

6. Sestās PVN direktīvas 4. panta 1., 2. un 5. punktā ir noteikts:

“1. Nodokļa maksātājs nozīmē visas personas, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru 2. punktā norādītu saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta.

2. Šā panta 1. punktā minētā saimnieciskā darbība aptver visas ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju darbības, ieskaitot kalnrniecību, lauksaimniecisku darbību un brīvo profesiju darbības. Ilglaicīgā materiāla vai nemateriāla pašuma izmantošana nolūkā gūt no tā ienākumus arī uzskatāma par saimniecisku darbību.

[..]

5. Valstis, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes, kā arī citus publisko tiesību subjektus neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darbījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts iestādes, pat ja tās šo darbību vai darbījumu sakarā ievāc nodokļus, iemaksas, ziedojumus vai maksājumus.

Tomēr, iesaistoties šādas darbības vai darbījumos, tās uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz minētajām darbībām vai darbījumiem, ja to uzlikšana par personām, kas nav nodokļu maksātāji, radītu nozīmīgu konkurences traucējumus [..].”

7. Tiesai ir jāizlemj, vai šādas reklāma, ko veica SPÖ Karintijas federālās zemes organizācija, ir “saimnieciska darbība” Sestās PVN direktīvas 4. panta izpratnē, padarot šo organizāciju par “nodokļa maksātāju” saskaņā ar šo direktīvu. Ja tas tā ir, tad Karintijas federālās zemes organizācija var izmantot tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu saskaņā ar direktīvas 17. pantu, ja nē, tad šādas tiesības izmantot nevar.

8. Pats attiecīgās tiesību normas formulējums skaidri parāda, ka “saimnieciskās darbības” jēdziens ir jāinterpretē plaši. Kā Tiesa ir izskaidrojusi spriedumā lietā *T-Mobile Austria*, “saimnieciskās darbības” jēdziena [tvērumi ir ļoti plaši] un [..] jēdziena [definīciju analīze parāda] [..] tās objektīvo raksturu, jo tiek aplūkoti visi darbības neatkarīgi no tās mērķa un rezultāta” (3). Tāpēc 4. panta piemērošanas jomā ietilpst “visas ražošanas, izplatīšanas un pakalpojuma sniegšanas fāzes” (4).

9. Tomēr 4. panta 2. punktā uzskaitītās darbības var pienācīgi uzskatīt par “saimnieciskām darbībām”, padarot tās veicošo personu par “nodokļa maksātāju” vienīgi tad, ja to mērķis ir pastāvīgi gūt ienākumus (5). No tā izriet, ka, ja darbība sniedz ienākumus vienīgi pa laikam vai vispār nesniedz ienākumus, persona, kas šo darbību veic, nav “nodokļa maksātājs”, kam ir tiesības atskaitīt priekšnodokli.

10. Turpinot, Sestās PVN direktīvas 2. pantā ir noteikts, ka ar PVN apliek “preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko [veic] par atlīdzību”. Šādi atlīdzības pastāvīšana tiek izvirzīta kā priekšnoteikums, lai PVN būtu piemērojams konkrētam darbījumam. Šā norma ir daļa no II sadaļas, kas nosaka direktīvas piemērošanas jomu kopumā. Tāpēc ikvienas citas šīs direktīvas

normas interpretācijai jānotiek 2. panta kontekstā. Es piekrītu *Finanzamt Klagenfurt*, Grieķijas valdībai un Komisijai, ka pakalpojumu sniegšana bez atlīdzības nav “saimnieciska darbība” direktīvas 4. panta izpratnē.

11. Pirmais, kas ir jāatzīmē, ir tas, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru – pakalpojumu sniegšana ir apliekama ar PVN “vienīgi tad, ja pastāv tieša saikne starp sniegto pakalpojumu un saņemto atlīdzību” (6). Turpinot, Tiesa jau ir apskatījusi iespaidu, kāds ir prasībai, lai pastāvīgu atlīdzību, uz informācijas un reklāmas pakalpojumu sniegšanu. Lieta *Hong Kong Trade Development Council* (7) attiecas uz Nīderlandes Nodokļu pārzvaldes atteikumu par nodokļa maksājumu atzīt Honkongas Tirdzniecības attīstības padomes [*Hong Kong Trade Development Council in the Netherlands*] biroju Nīderlandē. Birojs uzņēmumiem bez atlīdzības sniedza informāciju par Honkongu un iespējas uzņēmējdarbībai ar Honkongas uzņēmumiem. Tiesa nosprieda, ka biroju nevarēja uzskatīt par nodokļa maksājumu, jo tas neguva ienākumus no informācijas sniegšanas. Tā norādīja, ka, “ja personas darbības izpaužas vienīgi kā pakalpojumu sniegšana bez tiešas atlīdzības, nav pamata [nodokļa] aprēķināšanai un attiecīgā bezatlīdzības pakalpojumi tādēļ netiek aplikti ar pievienotās vērtības nodokli. Šādos apstākļos persona, kas sniedz pakalpojumus, ir jāpielīdzina gala patērētājam. [...] Faktiski saikne starp to un preču vai pakalpojumu saņēmēju neietilpst nekādā līgumu kategorijā, kas varētu būt nodokļu saskaņošanas priekšmets [...]; šajos apstākļos pakalpojums, kas sniegts bez atlīdzības, pēc sava rakstura atšķiras no darījumiem, kas apliekami ar nodokli, kuri, pievienotās vērtības nodokļa sistēmas ietvaros paredz cenas vai atlīdzības noteikšanu” (8).

12. Tiesa jāatgādā par centrāli pasītinātu reklāmas pakalpojumu sniegšanu apskatīja *Apple and Pear Development Council* (9). Padome bija publisko tiesību iestāde, kuras funkcijas bija saistītas ar Anglijā un Velsā audzētu ābolu un bumbieru kvalitātes reklamāšanu un veicināšanu. Par reklamāšanu tika samaksāts ar obligātu ikgadēju maksājumu, kas bija jāmaksā ābolu un bumbieru audzētājiem pēc likmes, kura nepārsniedza summu, kas bija noteikta attiecībā uz katru zemes hektāru, kurš bija apstādīts ar ābelēm vai bumbieriem, vai noteiktu summu par katrām 50 kokiem, kas bija iestādīti uz audzētāja zemes. Tiesa atzīmēja, ka Padomes funkcijas bija saistītas ar audzētāju kopīgajiem interesiem un viss labums, kas radās no tās reklāmas darbībām, nāca par labu visai nozarei; individuāli lauksaimnieki šādu labumu guva vienīgi netieši. Turpinot, nepastāvja saistība starp individuālu lauksaimnieku gūtā labuma līmeni un obligātā maksājuma summu, kas tiem bija jāmaksā Padomei. Maksājums izrietēja nevis no līgumiska, bet ar likumu noteikta pienākuma, un tas bija maksājams neatkarīgi no tā, vai individuālais lauksaimnieks bija, vai nebija guvis labumu no Padomes reklāmas aktivitātēm. Tiesa secināja, ka Padomes darbība “nebija “veikta [...] pakalpojumu sniegšana”” (10).

13. Iepriekš minēto spriedumu apvienoto iespaidu Tiesa izskaidroja spriedumā lietā *Tolsma* (11). Prasītājs pamata prāvā, Tolsma [*Tolsma*], bija ielu muzikants, kurš vācā ziedojumus no garīgajiem. Nīderlandes nodokļu iestādes par šo darbību iekasēja PVN. Viņš apgalvoja, ka šie ziedojumi nebija apliekami ar PVN, jo garīgajiem nebija pienākuma viņam maksāt, un kad viņi nolēma viņam samaksāt, viņi paši izlēja samaksas lielumu. Nodokļu iestādes uzskatīja, ka pastāvīga tieša saikne starp sniegto pakalpojumu un saņemtajiem maksājumiem, kā rezultātā viņa darbība bija uzskatāma par pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Tiesa nosprieda, ka “pakalpojumu sniegšana ir veikta “par atlīdzību” Sestās direktīvas 2. panta 1. punkta izpratnē un tādējādi ir apliekama ar nodokli vienīgi tad, ja pastāv juridiskas attiecības starp pakalpojuma sniedzēju un saņēmēju, saskaņā ar kuru notiek savstarpējs izpildījums, pakalpojuma sniedzēja saņemtajai atlīdzībai veidojot vērtību, kas ir sniegta par saņēmēja sniegto pakalpojumu” (12).

14. Izskatāmā lietā valsts tiesa rīkojuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu norāda, ka laika periodā no 1998. līdz 2003. gadam SPÖ federālās zemes organizācija tikai ierobežotā mērā izmaksās par reklāmas un sabiedrisko attiecību pakalpojumiem nodevu apgabalu un vietējām

grupam. Nepastāvja skaidri kritēriji maksājumu aprēķinšanai un šādi, ka vietējās organizācijas pašas varēja – atbilstoši saviem finanšu resursiem – izlemt, vai dot ieguldījumu federālās zemes organizācijas izmaksās. Ir skaidrs, ka SPÖ nebija partijas iekšjo noteikumu, kas regulētu maksāšanas kārtību par šādiem pakalpojumiem. 2004. gadā situācija nedaudz mainījās. Šākot ar šo gadu par noteiktiem reklāmas pakalpojumiem rēķini tika izrakstīti apgabalu grupām “reklāmas maksājuma” formā, kura apmēru noteica attiecīgā apgabala partijas biedru skaits un šā apgabala ievēlto parlamenta deputātu skaits. Šā naudas summa sedza tikai ierobežotu daļu no izmaksām, kas radās SPÖ federālās zemes organizācijai, kurai pastāvīgi bija zaudējumi no tās reklāmas un sabiedrisko attiecību darbībām.

15. Es domāju, ka ir skaidrs, ka izskatāmā lieta ir analoģiska lietām *Hong Kong Trade Development Council*, *Apple and Pear Development Council* un *Tolsma*. Attiecībā uz laika periodu no 1998. līdz 2003. gadam nepastāvja sistēma, lai regulēri nodotu reklāmas izmaksas apgabalu un lokālajām grupām, šīm grupām nebija līgumiska vai citādi noteikta pienākuma dot savu ieguldījumu; un ja tās nolēma šādu ieguldījumu dot, tās pašas, atkarībā no savas finansiālās situācijas, izlēja sava ieguldījuma apmēru. Šāda vienošanās ir pakalpojumu sniegšana bez tiešas atlīdzības.

16. 2004. gadā ieviestās sistēmas būtība nozīmīgi neatšķiras. Ar šājo gadījumu nepastāvja savstarpējs izpildījums: vietējās organizācijas patiesībā nemaksāja par pakalpojumiem, ko tās saņēma, jo ieguldījuma apjoms, ko tās maksāja federālās zemes organizācijai, neatbilda tās sniegto reklāmas un sabiedrisko attiecību faktiskajai vērtībai; un ieguldījumi tika aprēķināti pēc nemainīgas likmes, kas pamatota ar partijas biedru skaitu attiecīgajā apgabalā un no apgabala ievēlto parlamenta deputātu skaitu. Tādēļ federālās zemes organizācijai radās nozīmīgi un pastāvīgi zaudējumi. Turpinot, federālās zemes organizācijas veikto darbību rezultātā iegūtā atpazīstamība deva labumu partijai kopumā; jebkāds labums, ko guva apgabala un lokālās grupas, bija nevis individuāls un tiešs, bet papildu un netiešs.

17. Visbeidzot, ir jāizsaka plašāks viedoklis par sabiedrisko attiecību un reklāmas raksturu izskatāmajā lietā. Kā pareizi norādīja *Finanzamt Klagenfurt* un Grieķijas valsts, šis ir tipisks politisko uzskatu paušanas gadījums. Politiskās partijas sabiedriskajās attiecībās un reklāmā iesaistās nevis lai gūtu ienākumus, bet lai darītu savas idejas zināmas sabiedrībai. Tām ir galvenā loma reprezentatīvas demokrātijas sistēmā, un uz to ir vērsta to aktivitāte, ko tās organizē, ir daļa no funkcijām, ko šīs partijas veic kā šīs sistēmas daļēnieki. Jebkāds finanšu elements, ko ietver partiju reklāma, ir pakārtots šādas reklāmas politiskajam raksturam. Kad SPÖ federālā organizācija veica “rējās reklāmas” darbības par labu savām vietējām organizācijām saistībā ar virkni dažādu vēlēšanu Austrijā (pašvaldība, federālās zemes asambleja, valsts asambleja, federālā prezidentūra), tās rīkojās nevis kā tirgus daļēnieks, kas vadās pēc finanšu apsvērumiem, bet gan kā politiska organizācija, kas tiecas uz uzvaru vēlēšanās.

18. Š?du secin?jumu neliek apšaub?t apst?klis, ka SPÖ sa??ma valsts finans?jumu atbilstoši Austrijas tiesiskajam regul?jumam par politisko partiju finans?šanu. Šie ie??mumi nav ie??mumi, kas radušies saimnieciskās darb?bas rezult?t?, demokr?tisk? sist?m? partijas finans? no sabiedriskiem l?dzek?iem, lai t?s var?tu veikt savas politisk?s funkcijas par labu pilso?iem. Sabiedrisko l?dzek?u finans?juma past?v?šana nostiprina nost?ju, ka apel?cijas s?dz?bas iesniedz?jas rekl?mas darb?bas nav saimnieciska darb?ba par atl?dz?bu. Austrijas valsts finans?ja SPÖ tieši t?d??, ka t? ir nevis parasts tirgus dal?bnieks, bet gan politiska grupa, kuras priorit?tes atš?iras no komerci?la uz??muma priorit?t?m. L?dz ar to nav pamata sal?dzin?t apel?cijas s?dz?bas iesniedz?ju ar komerci?lu rekl?mas a?ent?ru, kura p?c sava rakstura darbojas rekl?mas jom?, lai peln?tu naudu. Kontrastam – ja man tiktu piedots ironiskais tonis – b?tu visp?r?gi nepiedien?gi, ja politiska partija iesaist?tos politisk?s darb?b?s, lai g?tu pe??u: parasti t? tiktu uzskat?ta par korupciju.

19. Tom?r, neraugoties uz iepriekš min?to, es v?l?tos nor?d?t, ka var past?v?t apst?k?i, kad politiska partija iesaist?s saimniecisk? darb?b?, kas p?c sava rakstura ir komerci?la, par atl?dz?bu pieg?d?jot preces vai sniedzot pakalpojumus. Tiesas s?d? Grie?ijas vald?ba sniedza piem?ru par partiju, kas bija atv?rusi un vad?ja veikalu, kur? tika tirgoti biolo?iski produkti, k? ar? piem?ru par citu partiju, kas uz??mumiem p?rdeva rekl?mas vietas sav?s publik?cij?s. Es uzskatu, ka abas darb?bas ir “saimnieciskās darb?bas” direkt?vas izpratn? un padara attiec?go partiju par “nodok?a maks?t?ju”, kam ir j?maks? PVN. Ta?u SPÖ feder?l?s zemes “?r?j?s rekl?mas” darb?bas nav š?das saimnieciskās darb?bas.

III – Secin?jumi

20. Es t?p?c ierosinu Tiesai, atbildot uz iesniegtajiem jaut?jumiem, nor?d?t, ka Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, 4. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka politisk?s partijas tiesiski patst?v?gas feder?l?s zemes organiz?cijas “?r?j? rekl?ma” sabiedrisko attiec?bu darba, inform?cijas sniegšanas, partijas pas?kumu ?stenošanas, rekl?mas materi?lu pieg?žu apgabalu organiz?cij?m un ikgad?jas balles [SPÖ balle] organiz?šanas un r?košanas form? nav uzskat?ma par saimniecisku darb?bu, ja, ?stenojot min?t?s darb?bas, tiek g?ti ie??mumi no ar “?r?jo rekl?mu” saist?to izdevumu turpm?kas apr??in?šanas (da??j? apm?r?) t?pat tiesiski patst?v?gaj?m partijas vien?b?m (apgabalu organiz?cijas utt.) un ieejas maksas saist?b? ar balles r?košanu.

Turkl?t piemaksas no sabiedriskiem l?dzek?iem, kas tiek maks?tas politiskajai partijai atbilstoši valsts tiesiskajam regul?jumam par partiju finans?šanu, nav saimnieciska priekšroc?ba, kas attiec?go darb?bu padar?tu par “saimniecisku darb?bu” Sest?s PVN direkt?vas izpratn?.

1 – Ori?in?lvaloda – ang?u.

2 – Padomes 1977. gada 17. maija Sest? direkt?va 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp.).

3 – 2007. gada 26. j?nija spriedums liet? C?284/04 *T?Mobile Austria* u.c. (Kr?jums, l?5189. lpp., 35. punkts). Skat. ar? 2006. gada 21. febru?ra spriedumu liet? C?223/03 *University of Huddersfield* (Kr?jums, l?1751. lpp., 47. punkts).

4 – 2003. gada 26. j?nija spriedums liet? C?305/01 *MGK?Kraftfahrzeuge?Factoring* (Recueil, l?6729. lpp., 42. punkts).

5 – 1990. gada 4. decembra spriedums liet? C?186/89 *van Tiem* (*Recueil*, I?4363. lpp., 18. punkts), 2004. gada 29. apr??a spriedums liet? C?77/01 *EDM* (*Recueil*, I?4295. lpp., 48. punkts), iepriekš 3. zemsv?tras piez?m? min?tais spriedums liet? C?284/04 *T?Mobile Austria* u.c., 38. punkts.

6 – 1981. gada 5. febru?ra spriedums liet? 154/80 *Coöperatieve Aardappelenbewaarplaats* (*Recueil*, 445. lpp., 12. punkts), 1988. gada 23. novembra spriedums liet? 230/87 *Naturally Yours Cosmetics* (*Recueil*, 6365. lpp., 11. punkts).

7 – 1982. gada 1. apr??a spriedums liet? 89/81 (*Recueil*, 1277. lpp.).

8 – Turpat, 10. punkts.

9 – 1988. gada 8. marta spriedums liet? 102/86 *Apple and Pear Development Council* (*Recueil*, 1443. lpp.).

10 – Turpat, 17. punkts.

11 – 1994. gada 3. marta spriedums liet? C?16/93 (*Recueil*, I?743. lpp.).

12 – Turpat, 14. punkts.